

שיחות אל־יעזר

שיחות ומאמרי הגאון רבי אליעזר געלדצעהלער זצ"ל
ראש ישיבת 'אור ישראל'

פרשת כי תשא

הרוצה לנדב גליון לע"נ או לרגל שמחה וכדו',
ובן להערות ותיקונים, ולקבלת השיעור מידי שבוע
נא לפנות ל sichoseliezer@gmail.com

רוממות ותיקון מתוך להב אש פרטית, עבודת חודש העיבור^o

ומיוחד, אינו מתבטל בתוך הכלל. מסביר רבי צדוק שכשיהודי נותן מחצית שקל להימנות בצבאות ה', הרי זה כאילו הקב"ה בכבודו ובעצמו מונה אותו ואומר 'אתה מספר אחד, אתה מאה ואחד, אתה אלף ואחד' וכו' ואין לך 'זקיפת הראש' - דבר שמקבל מעמד של חשיבות לעצמו - יותר מזה, שבורא כל העולמים מונהו וסופרו כדבר מיוחד, ושוב אינו בטל עולמית.

יש עוד נקודה יסודית בענין 'זקיפת הראש'. הנה למדנו (ב"ק נב:) שור פיקח שנפל לבור ביום, בעל הבור פטור דאיבעיא ליה לעיוני ומיזל. והקשו בתוס' (כז: ד"ה לפי) למה א"כ לגבי בני אדם שנפלו לבור והוזקו חייב בעל הבור מפני שאומרים 'אין דרכם של בני אדם להתבונן בדרכים', וכי גרע אדם פיקח משור פיקח. וכתבו התוס' 'דשור עיניו למטה, ומיבעי ליה לעיוני טפי מאדם'. מונח כאן יסוד מוסד, שיש הבדל מהותי

נשיאת ראש מיוחדת לכל אחד מישראל

כי תשא את ראש בני ישראל לפקדיהם ונתנו איש פפר נפשו לה' בפקד אתם ולא יהיה בהם נגף בפקד אתם (שמות ל, יב). ידועים דברי המדרש (תנחומא אות ג) 'אמר משה לפני הקב"ה, רבש"ע משאני מת אין אני נזכר, א"ל הקב"ה חייך כשם שאתה עומד עכשיו ונותן להם פרשת שקלים ואתה זוקף את ראשך, כך בכל שנה ושנה שקוראין אותה לפני כאילו את עומד שם באותה שעה וזוקף את ראשך כו'. ויש להבין מהי אותה זקיפת הראש האמורה בענין.

הנה ידוע הכלל בהל' תערובות (עי' ביצה ג:) שדבר שבמנין אינו בטל, ויש מחלוקת אם 'את שדרכו לימנות' שנינו או 'כל שדרכו לימנות', ועכ"פ הרעיון הוא שדבר שיש לו חשיבות לעצמו, עד שהוא נמנה אחד אחד, כדבר נפרד

---

^o סעודה שלישית פ' תשא תשס"ג. אויפריף של הרה"ח ר' משה יצחק גוטמאן הי"ו

דיבוריהם ומחשבותם והליכות חייהם טמא ומטמא כנבלה וכשרץ. ויש להזכיר בזה את דברי החינוך בביאור מצות פדיון פטר חמור (מצוה כב) 'משרשי מצוה זו, כדי שיזכרו היהודים לעולם הנס שעשה להם האל ביציאת מצרים, שהרג כל בכוריהם שנמשלו לחמורים'. וכשאומרים אחרי הנחת תפילין פרשת פטר חמור, יש לנו להתבונן בזה שהבדילנו ה' מעם הדומה לחמור, ונתן לנו תפילין שבראש כדי שתהיה לנו 'זקיפות הראש', שלא לחיות חיי בהמה בלבד כמו המצרים של פעם או נכדיהם היום במנהטן ושאר מקומות, אלא רוממנו מכל עם ולשון וקדשנו במצוותיו, שנחיה חיים של 'כי תשא את ראש בני ישראל'.

ולזה צריך שפעם בשנה יזקוף משה רבינו את ראשינו, להעירנו משנתנו, שלא נשתקע בעולם של בהמות, של חומריות וחמוריות, אלא ניתן ראשנו למעלה ונביט למרום, לחשוב הימל'דיג ולשאוף לדברים נעלים ומרוממים, ואז כבר נהיה בגדר 'אין דרך של בני אדם להתבונן בדרכים' שנתעלה מעל ה'גאס' הבהמי, ונהיה ראוי להימנות בצבאות ה'.

אמנם רבי צדוק מסביר שענין נשיאות הראש אינו רק שיינשא האדם למעלה מהכלב והחמור, אלא גם 'כי תשא את ראש בני ישראל' – לא רק את ראשם של

ושורשי בדרך שהאדם והבהמה עוברים בעולם ותופסים אותו. 'שור עיניו למטה', הראש שלו מונח 'טיפף אין די ערד', כל עשתונותיו עסוקים ומונחים באוכל ובחומריות שלו, ואין הוא יודע מאומה זולת הארץ. אין זה אומר שבהמה אינה חושבת כלל ואין לה שכל, לא כי, הרי רואים אצל בעלי חיים שה' הטביע בהם חכמה מופלגת לצוד טרף לשיניהם ולגוריהם ולאגור לחמם מהקיץ לחורף וכו', אבל כל אלו החכמות עדיין הם בגדר 'שור עיניו למטה', כולם שייכות לאוכל ולחיים החומריים שלהם היום ומחר ולא דבר זולת זה. משא"כ האדם הולך בקומה זקופה, עיניו למעלה, לכן הוא אינו מוטרד ומשגיח כ"כ ממה שיש לפניו למטה בארץ, כי יש לו דברים הרבה יותר חשובים וגבוהים להתבונן בהם ולהעסיק בהם את רעיונותיו. יש לו יכולת להתעמק בדברים רוחניים ושמימיים מעבר לחיים הבהמיים הגסים.

ובכן הרבה פעמים רואים בני אדם שכל שיחם ושיגם וכל הליכותיהם בעולם מעידים שהם בחי' 'שור עיניו למטה'. כל השאיפות וכל המחשבות שלהם שקועות בארץ, בדברים תפלים והבלים שחולפים מהר, שהם אולי בגדר חיי שעה. חיים כאלה ראויים לגוי הארץ, המונחים באמת בטומאה וזוהמא, וכל

ויסתכל למעלה, ולא נהיה עוד כחמורים שעניניהם נעוצות בארץ, אלא כבני אדם ההולכים בקומה זקופה. ולא רק קומה זקופה כלפי החמור, אלא גם שתדע ותגלה ותבין מהי נקודת הראש שלך, ואז תוכל לעשות עבודתך המיוחדת הנאמנה לך לריח ניחוח לה'.

מטבע של אש' ומטבע

ברכות

זה יתנו כל העבר על הפקדים מחצית השקל בשקל הקדש עשרים גרה השקל מחצית השקל תרומה לה' (ל, יג). ז"ל רש"י 'הראה לו כמין מטבע של אש, ומשקלה מחצית השקל, ואומר לו כזה יתנו', ויש להבין מה היה צריך הקב"ה להראותו מטבע של אש, וכי מה יש להסתפק במצות נתינת חצי השקל מעות. מסביר החת"ס, הלא ידוע הכלל (תענית ח:): 'אין הברכה מצויה אלא בדבר הסמוי מן העין', אמנם מצד שני איתא (חולין קה:): שאין השדים מצויים בדבר המדוד והשקול. ובזה התקשה משה, אם ימנה אותם לא תהיה מצויה בהם הברכה, אבל לעומת זה אם יישארו בלתי מנויים ישלטו בהם גם שדים רח"ל.

ולזה הראהו הקב"ה מטבע של אש, ורמז לו שאכן יביאו מטבע של מחצית השקל ובזה יהיו נספרים ולא ישלטו

נשיאי העדה וראשי סנהדראות יש לנשא, אלא צוה ה' למושה לשאת את ראשו של כל יהודי. כלומר יש לכל יהודי ויהודי מעלה מסוימת שבאותו דבר הוא גבוה מכל העם, אצל האחד זה הבנה בתורה, אצל השני ביראת שמים או במידות ואצל השלישי באמונה או הארה מיוחדת של שבת וכו', ובדבר הזה הוא בחי' ראש, ויש לגלות ולשאת את אותו הראש.

ולכן אמרו חז"ל (ב"ר פר' ע) שאילו היה חסר יהודי אחד אצל מתן תורה, לא היתה התורה ניתנת. וזה מפני שיש עבודה מיוחדת שרק אותו יהודי יכול למלא, ואם הוא נעדר לא היתה כל תכלית התורה מגיעה לשלמותה. וזה ענין 'זוקף את ראשך', שמשה רבינו מגלה אצל כל בני ישראל את אותה נקודת הראש שלהם. וע"י שהאדם רואה ומבין את הכוחות והכשרונות המיוחדים שלו יגבה לבו בדרכי ה' וימלא שליחותו בנאמנות ויעבוד את ה' בשלמות.

ולכן כששומעים את הקריאה של פרשת כי תשא, צריכים להאמין באמונה שלמה שמשה רבינו עומד וזוקף את ראשינו, כדברי המדרש הנ"ל שבכל שנה ושנה שקוראים אותה כאילו משה עומד וזוקף ראשם של ישראל, שניעשה ל'דבר שבמנין', שגם אנו בין הנספרים בלגיונו של מלך, ושכל הראש שלנו יפנה

המאה ברכות שלו. וטעם הדבר הוא מפני שברכה הוא ענין של אמונה, שהרי אף אם יש הרבה פירושים לתיבת 'ברוך' שבמטבע הברכה, י"א שהוא ענין של הברכה והמשכה, ענין של ברכה כפשוטו או שה' הוא מקור הברכה, כולם פירושים נכונים ועמוקים, אבל למילת 'אתה' אין מחלוקת, הטייטש הוא 'דו', כל איש ישראל בכל מקום ובכל מדרגה שהוא נמצא, מדבר אל ה' בלשון נוכח, כאילו עומד לפני המלך בעצמו בלי שום סרסור וממוצע. לכן הידיעה הזאת והאמונה השלמה שכל יהודי גם אם חטא ונכשל בעוון העגל, גם הוא עומד לפני ה' ומדבר אליו, זה היסוד של כל הדת. והיינו שאמרו חז"ל (מכות כד.) בא חבקוק והעמידם על אחת וצדיק באמונתו יחיה. לכן צריכים להקפיד לברך בכוונה בפירוש המילות וגם בהתלהבות, במטבע של אש להתרומם באמת ע"י הני ברכות שיהיו אדנים למשכן ה' שבקרבך.

בהם שדים ורוחות רעות, אבל המחצית השניה של המטבע שכל יהודי נותן הוא 'מטבע של אש', של אהבת ה' ונדיבות הלב שבוערות בקרבו. וזה החלק הוא באמת דבר הסמוי מן העין, כי אין אחד יודע מה בלב חברו, ובחלק הזה תוכל שפיר לחול בהם ברכה¹.

וכן הוא בכל מצוה, יש שיעור וגדר המצוה שצריכים להקפיד עליו, אבל המחצית השניה של המצוה היא ה'מטבע של אש', ולזה אין שיעור קבוע אלא כל אחד נותן בו מטבע מיוחדת ושונה, ההתלהבות, הכוונה, נדיבות הלב, אהבת ה'. זה הוא דבר הסמוי מן העין ואינו גלוי אלא לה' לבדו.

ועוד בעיקר ענין מטבע של אש, הנוגע לנו גם בזמן הזה, הוא ענין מאה ברכות, שהרי נצטוו לעשות בשקלים שנתן כל איש את מאת האדנים, ואיתא בחז"ל (תיקו"ז קלא:) שאלו מאת האדנים הם כנגד המאה ברכות. ומסביר החת"ס שכמו שהאדנים הם היסוד שעליהם עומד כל המשכן וכל העבודות הקדושות והנשגבות, כמו כן המשכן הפרטי של כל אדם, ושכנתי בתוך כל אחד ואחד מושתת ועומד על גבי

לכלל ישראל, ואותו חשק נהיה למהותו של יוסף, ולכן טבעו הוא כאותה מטבע של אש, שהוא דבר סמוי מן העין בעצם.

¹ ויש לומר דמהאי טעמא אין עין הרע שולטת בזרעו של יוסף (ברכות כ.), כי רחל קראה שמו 'יוסף ה' לי בן אחר', שהוא כולו אהבת ה' ומטבע של אש להוסיף שבטים

ענין שבירת הלוחות ומסיו"נ של משה רבינו ורועי ישראל

ויהי כאשר קרב אל המחנה וירא את העגל ומחלת, ויחר אף משה וישלך מידיו את הלחת וישבר אתם תחת ההר (לב, יט). בענין שבירת הלוחות יש לשאול, הרי משה רבינו כבר שמע מהקב"ה 'לך רד כי שחת עמך', וא"כ למה זה הוריד להם הלוחות בכלל. ואם היה סבור שישראל אע"פ שחטא עדיין ראוי הוא ללוחות הראשונות, למה זה שיברם כשראה העגל בעיניו. מסביר הספורנו דבר נורא, כשאמר משה ליהושע 'אין קול ענות גבורה ואין קול ענות חלושה קול ענות אנכי שמע', פירושו איני שומע קול של גבורה, שרוצים למעול מעל בה' וחושבים שע"ז הוא הדבר הנכון והראוי שצריכים לעבוד, וגם איני שומע קול חלושה, שאומר אוי וויי, הניסיון של ע"ז גדול מדי ואי אפשר לנו להישמר ממנו – כי עם בעלי עבירה משני הסוגים הללו היה אפשר להסתדר, שדבר מובן הוא שמפעם לפעם נכנסת באדם רוח שטות שאומרת לו למרוד בה', ובנקל יכולים להביאו לראות השגגה והרעה שבמעשיו ויחזור למוטב – אמנם 'קול ענות' כדמתרגמין 'קל דמחייכין' אני שומע, וזה התברר לנגד עיניו ברדתו מן ההר, 'ויהי כאשר קרב אל המחנה וירא

את העגל ואת המחולות, לכן רק אז ויחר אף משה וישלך מידיו, כי אם שמחים ורוקדים ופוחזים מקלות ראש והוללות של עבירה, זה כבר מצב אחר לגמרי, והרבה יותר קשה להצילם.

והעצה היחידה למשה רבינו, מסביר החת"ס, היתה לקיים בעצמו 'לך רד מגדולתך' (ברכות לב.). שאחר שמשה רבינו היה בהר ארבעים יום ולילה ולא אכל ולא שתה והתעלה ממש להיות מלאך, היה צריך לרדת ממדרגתו וגם להיטמא עמהם, ורק כך היה יכול להעלותם. וזה עשה ע"י ששבר את הלוחות וחייב את עצמו מיתה, ובזה גרם שה' לא יוכל לומר לו עוד 'ועתה הניחה לי ויחר אפי בהם ואכלם ואעשה אותך לגוי גדול' ולקיים השבועה לאבות ע"י שיעשה את משה עצמו לגוי, שהרי עתה גם משה רבינו נתחייב עם כלל ישראל. וזה מה שטען משה רבינו 'ועתה אם תשא חטאתם ואם אין' בין אם תכפר להם או לא תכפר להם, עכ"פ 'מחני נא מספרך', אני כבר מחויב מיתה, ולכן לא תוכל לקיים שבועת האבות על ידי, ותהיה מוכרח לכפר להם. וזו היתה מסיו"נ עצומה של משה רבינו, בכדי להציל את עם ה' מגזרת כליה רח"ל.

*

ובחידושי הרי"ם מבאר את הענין קצת באופן אחר. הוא שואל למה זה אחרי מעשה העגל דייקא ביקש משה רבינו

מהסתלקותו גופא יביא כפרה על בני ישראל.

עכ"פ זו היתה דרכם של רועי ישראל מאז ומעולם, שלא הסתכלו על עצמם, ולא רק בגשמיות הפקירו את עצמם ואת הונם למען צאן מרעיתם, אלא גם השליכו המדרגות הגבוהות שלהם וויתרו על חיים של מלאכים וירדו למבואות האפלים להאיר לבני ישראל, ונכנסו לתוך הבלאטע לזקוף את ראשם של אנשים קטנים וחטאים כמונו, ורק בזכות זה היינו יכולים להתקיים.

שבט לוי, הכיור וסממני הקטורת, עניינם בעבודת ה'

ויעמד משה בשער המחנה ויאמר מי לה' אלי ויאספו אליו כל בני לוי (לב, כו). יש להבין, עובדי העגל שהומתו ביום ההוא בחרב היו שלושת אלפי איש, ואמנם היו עוד שמתו במגפה ע"י המים, אבל רוב רובו של כלל ישראל כששים ריבוא איש, לא חטאו בכלל בעוון העגל, וא"כ למה התאספו לקריאת משה רק בני לוי.

אלא איתא באלשיך שהיו שלושה מדרגות בכלל ישראל אז, החוטאים, העומדים מן הצד, ושבט לוי. כי אע"פ שרובו ככולו של כלל ישראל לא חטא אבל לא היתה בהם הגבורה לקיים

'הראני נא את כבודך'. ומסביר שרואים בזוה"ק שביום פטירת רשב"י היו גילויים נוראים של האדרות, שהם הסודות הגבוהים שלא ירדו לעולם אלא ביום הסתלקותו. וזה דבר הצריך תלמוד, למה בשעת הסתלקות דוקא, שהוא לכאורה זמן של הסתר האור, מתגלה אור גדול וגבוה במיוחד.

אלא הענין הוא שהמקובלים מסבירים שביום שמיני עצרת יש יחוד גבוה במיוחד, כיון שאז נפרד הקב"ה מכנסת ישראל, וכל העבודות של חודש אלול ור"ה, תקיעות שופר ומלכיות זכרונות שופרות, התשובה בעשיית והצומות והטהרה והכפרה של יוה"כ, הסוכה וד' מינים והושענא רבה וכו', הכל עולה עתה ונקלט למעלה, ולכן יש יחוד נורא מאד דוקא בשעת הפרידה והגמר. וכן הוא בחייו של צדיק, כל העבודות והייחודים של כל ימי חייו, כענין 'ואברהם זקן בא בימים', מתאחדים ומתכנסים ונקלטים עתה. ולכן אמרו (כתובות ג:): על פטירת רבנו הקדוש 'כל דהוה באשכבתיה דרבי מזומן הוא לחיי העוה"ב' כי היה אז גילוי נורא מאד. ולכן משה רבינו גם ידע ש'כי לא יראני האדם וחי' [ואמרו (פרקי דר' אליעזר לד) שבשעת מיתתו רואה השכינה], אבל כשאמר 'מחני נא מספרך' חשב שהגיע עת הסתלקותו, וביקש שהעת רצון שיתעורר

שנקרה בדרכך, אף אם ידמה לך לפי שעה שאינו לגמרי לכתחילה, אלא בראש וראשונה צריך אתה ללחום מלחמות ה' בעצמך, שכל מחשבה ורצון שלך יהיו לרצון לפני ה'. ואם חלילה אתה מרגיש שהערב-רב שבקרבך רוקדים ופוחזים מהוללות, יש לך לכלות אותם בעקשנות ובאכזריות עד שלא יישאר מהם שריד ופליט. וכך גם כך יבחר ה', כי 'מי שמקרב אותי אני מקרבו'.

והאמת היא, אם מתבוננים במצוות האמורות בראש הפרשה מבינים שהן כולן רפואה קודם המכה, ללמדנו איך לזכות לתשובה ולכפרה גם אחרי חטא נורא כעון העגל. שהרי בפרשת הכיור כתיב 'ונתת אתו בין אהל מועד ובין המזבח ונתת שמה מים', ובתרגום יהונתן (שמות מ, ז) מפרש 'ותתן תמן מוי מטול תיביא דהדרין בתיובתא ושדיין עקמומיתהון הי כמיא', היינו שענין המים שבכיור בא לרמוז על רחיצה וטהרה, כענין 'שפכי כמים לבך נוכח פני ה''. ללמדנו בא שגם לאחר שהאדם פגם בנפשו וחטא, גם אז לא ננעלו שערי דמעות ושערי תשובה, ואם רק ירצה יכול לבוא להתרחץ בכיור שעומד בהיכל ה'.

ואחרי ענין הכיור באה פרשת הקטורת, ובין סממניה נמנית החלבנה. אנשים טועים לומר שהחלבנה נתנה ריח רע,

בעצמם 'האומר לאביו ולאמו לא ראיתיו ואת אחיו לא הכיר ואת בניו לא ידע'. זה היה מיוחד לשבט לוי, שלא הסתכל על שום דבר וקינא לשם ה' כדי לבער הרע מישראל. ומסביר האלשיך הקדוש, שמחצית השקל לא באה לכפר על החוטאים, שהרי אלה כבר הוקעו כשלושת אלפי איש, אלא 'לכפר על נפשתיכם', למענכם בני ישראל שעמדתם מהצד ולא בערה בקרבם אש ה' מספיק.

ולזה גם זכו הלוויים שבחר בהם ה', כדאיתא במדרש (במדב"ר פ"א, יב) שאמר הקב"ה 'כל מי שהוא מקרב אותי אני מקרבו. הם קרבו עצמן לי שנאמר ויאמר משה מי לה' אלי ויאספו אליו כל בני לוי, הן קרבו אותי ואני מקרבן, 'והיו לי הלוויים', שע"כ זכו שה' הוא נחלתם. וזה ע"י מסירות נפש למען שמו באהבה, בלי שום פחד ומורא ובלי חשבונות.

כשאנו שומעים קריאת התורה וקריאת משה רבינו 'מי לה' אלי', חלילה לך לעמוד מן הצד. יש בכל אחד הכח והיכולת להתאסף ולבוא למשה רבינו. וידועים דברי הרמב"ם בסוף הל' שמיטה ויובל שאין הכוונה בשבט לוי רק בני השבט ההוא, אלא כל מי שנדבה רוחו אותו לפרוק מעל עצמו עול עוה"ז ולהיות עבד ה' לשרת לפניו הוא בגדר שבט לוי, לכן צריך כל אחד לחגור חרבו על ירכו, לא כדי להרוג ולאבד כל מי

ולמלאות החסרון של כל השנה, ובפרט מאדר אחד על משנהו.

ובקדושת לוי מבואר ש"ב חדשים הם כנגד י"ב שבטי י"ה, וחודש אדר הוא נגד שבט יוסף, שפעם נמנה כשבט אחד ופעם כשניים – מנשה ואפרים, ובשנה מעוברת שני אדר הם כנגד מנשה ואפרים, והיינו דמזל אדר דגים, מפני שנאמר 'וידגו לרוב בקרב הארץ'. ואולי יש להסביר הטעם למה דוק החודש של יוסף מתעבר, מפני שרחל קראה שמו יוסף שאמרה יוסף ה' לי בן אחר, שחשקה להעמיד עוד שבטים בישראל, ומפני הצימאון וההשתוקקות בזה זכתה באמת שמיוסף עצמו עמדו שני שבטים, ולכן גם חודשו הוכפל.

ובשנת העיבור לא רק שיש שני חודשי אדר וימי הפורים, אלא מורגש שיש גם שני שבת שקלים, שהרי בשנה פשוטה קוראים פרשת כי תשא, והראש והמוחין וכל הלב מונחים כבר בפרשת פרה ובטהרתם של ישראל, אמנם בשנה מעוברת קוראים פרשת כי תשא כהכנה לשבת שקלים, ובשבת הבאה נקרא שבת שקלים שוב, אבל עם 'אור פניך' וכל היוצרות. ולכן יש לנו הזדמנות פז להכין את עצמנו לקראת שבת שקלים, שבין שני שבתות שקוראים 'כי תשא את ראש בני ישראל' שבאמת נגיע לאיזו מדרגה של זקיפות הראש, שלא נהיה

וזה כסלות, וכי צוה ה' שיתנו ריח רע בקטורת, אלא אדרבה, כשהחלבנה מעורבת היטב עם שאר הסימנים הוא מוסיף חוזק וטעם לכל הקטורת (כמובא בדרשות הר"ן). וכך הוא גם ענין העבירה, אחרי שהאדם בא לעשות תשובה מאהבה ומתחרט על מעשיו הוא רוצה להיטיב הרבה יותר, ואש התשובה שבוערת בקרבו היא כעין החלבנה שכשלעצמה יש לה ריח רע אבל כאשר היא מעורבת עם שאר הסימנים היא מוסיפה חוזק וטעם. וכן היה כל ענין תרומות המשכן, שהיה דוקא אחרי חטא העגל, שאז נדב לבם למלא החסרון שגרמו בחטאם, ואש התשובה הזאת היא מה שהביאה להשראת השכינה בישראל.

חדש העיבור בעבודה

איתא מחידושי הר"ם בביאור דברי המשנה 'אם לא עכשיו אימתי', שבכל רגע בחייו של אדם, כל 'עכשיו', יש לו ענין שהוא צריך לתקן, ואם קלקל ופגם בזמן מסוים לא יועיל מה שיתנהג כראוי ביום שלמחרת, כי ה'עכשיו' של אתמול כבר עבר הלך לו, והיום יש לו את העבודה של 'עכשיו' אחר. אמנם בשנת העיבור יש חודש שלם שנועד להשלים החסרון, ולכן יש לנו הזדמנות להשלים

*

יה"ר שנזכה להתעלות ולהתקדש, לתת מעצמנו מטבע של אש לה', וגם להכיר בתוכנו שכולנו נמנים עם שבט לוי לעמוד לפני ה' ולשרת ולקנאות קנאת ה', ללחום נגד הרע שבקרבנו בלי פשרות, ואז נזכה לבנות משכן לה' עם אדני כסף חזקים מושתתים על מאה ברכה ואמונה טהורה, וכמו שייסד הפייט 'אור פניך עלינו אדון נשא, ושקל אשא בבית נכון ונשא, ובצדק הגה ערך כי תשא'. אכי"ר.

כבהמה, אלא נמצא את נקודת הראש שבתוכנו וניתן אותה תרומה לה'. וזה השלב הראשון בגאולת מצרים, כידוע שארבע פרשיות הם כנגד ארבע לשונות של גאולה, ושקלים כנגד והוצאתי, כי הדבר הראשון לצאת ממצרים הוא 'שקל', זיך צו געבען א נעם, לקחת את עצמך מעולם של חולין ובהמות לעולמו של הקב"ה. והוא גם נגד הכוס הראשון של ד' כוסות שהוא 'קדש', כי המעשה הראשון של האדם לצאת ממצרים צריך להיות לעשות קידוש על עצמו, להבין שהוא שייך לעולם נעלה וגבוה יותר.